แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

ชื่อองค์ความรู้ เทคนิคการขับเคลื่อนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

ชื่อเจ้าของความรู้ นางสาวนภัทร แสนดำรง

เป็นองค์ความรู้ใหม่ที่บ่งชี้มีความคิดสร้างสรรค์

☑ หมวดที่ 1 สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้

☐ หมวดที่ ๒ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล

☐ หมวดที่ ๓ เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล

☐ หมวดที่ 4 เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

ประเทศไทย ได้น้อมนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารประเทศอย่างเป็นรูปธรรม นับตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2450 เป็นต้นมา เนื่องจากประเทศไทยประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นศูนย์การในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 เป็นต้นมาจนถึงแผนฯ ปัจจุบัน ฉบับที่ 12

โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง เป็นไม้แรกของงานพัฒนาชุมชน หากเราสามารถว่างรากฐานหมู่บ้านให้มีการบริหารจัดการที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว เราสามารถต่อยอดงานพัฒนาชุมชนต่างๆ เข้ามาในหมู่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายหมู่บ้านในการดำเนินโครงการฯ ซึ่งจำนวนหมู่บ้านเป้าหมายนั้นจะขึ้นอยู่กับงบประมาณที่ได้รับในปีนั้นๆ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานฯ ต้องแจงรายละเอียดให้พัฒนาการอำเภอ และพัฒนากรประจำตำบลทุกคนทราบ ซึ่งเราต้องเลือกเป้าหมายจากความสมัครใจของผู้นำหมู่บ้านเป็นลำดับแรก โดยการประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยทั่วกัน

2. ผู้นำหมู่บ้านชี้แจงรายละเอียดโครงการฯให้สมาชิกหมู่บ้านได้ทราบ และเปิดรับสมัครครัวเรือนที่พร้อมเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 30 ครัวเรือน ควรเลือกตัวแทนครัวเรือนที่ยังอายุไม่มากเกินไป

3. จัดเวทีสัมมนาการเรียนรู้วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการพัฒนาหมู่บ้าน การสร้างความมั่นคงด้านต่างๆให้กับหมู่บ้าน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และให้หมู่บ้านได้รู้สภาพของตนเองด้วยการประเมินการพัฒนาตามกระทรวงมหาดไทย 4 ด้าน 23 ตัวชี้วัด และการประเมินความสุขมวลร่วมของหมู่บ้าน

ในการจัดเวทีฯ พัฒนากรประจำตำบลและเครือข่ายวิทยากรควรวางแผนออกแบบชุดความรู้ไว้หลายๆชุด เพื่อความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย อย่างเช่นหมู่บ้านในเมืองควรใช้ชุดความรู้นี้ บ้านบนดอยใช้ชุดความรู้นี้ หรือผู้สูงอายุใช้ชุดความรู้นี้

4. จัดเวทีการทำแผนพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง ขั้นตอนนี้เป็นการนำเอาข้อมูลชุมชนมาวิเคราะห์ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมเวทีฯ ได้ทราบถึงปัญหาร่วมกัน กำหนดแนวทางแก้ปัญหาร่วมกันได้ สามารถมีแผนงานกิจกรรมในการพัฒนาตนเอง และหมู่บ้าน พัฒนากรประจำตำบล และเครือข่ายวิทยากรควรสร้างกระบวนการให้ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถกำหนดตำแหน่งในการพัฒนาตนเอง และการพัฒนาหมู่บ้านได้

5. จัดเวทีการขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้แกนนำพัฒนาหมู่บ้านสามารถสร้างกิจกรรมขึ้นมาเพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ในลักษณะการดำเนินงานแบบกลุ่มได้

6. จัดเวทีถอดบทเรียนและประเมินผลการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้แกนนำพัฒนาได้มองเห็นภาพรวมโครงการฯทั้งหมด ควรทำให้เวทีฯมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนกันให้มากๆ อาจแบ่งกลุ่มย่อยหรือมีกิจกรรมเสริมเพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการพูดคุย พัฒนากร ตัวแทนแกนนำพัฒนาเก็บประเด็นเพื่อ

เป็นข้อสรุปให้กับแกนนำพัฒนา และหมู่บ้านได้ทราบ มีการประเมินความสุขมวลรวมอีกครั้ง เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนา

เทคนิคในการปฏิบัติงาน

1) การกำหนดเป้าหมายหมู่บ้านในการดำเนินโครงการฯ ต้องเลือกเป้าหมายจากความสมัครใจของผู้นำหมู่บ้านเป็นลำดับแรก และควรเลือกตัวแทนครัวเรือนที่ยังอายุไม่มากเกินไปที่พร้อมเข้าร่วมโครงการฯ

2) การจัดเวทีฯ พัฒนากรประจำตำบลและเครือข่ายวิทยากรควรวางแผนออกแบบชุดความรู้ไว้หลากหลายเพื่อความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น ชุดความรู้แยกตามวัย เพศ เป็นต้น

3) การจัดเวทีถอดบทเรียนและประเมินผลการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้แกนนำพัฒนาได้มองเห็นภาพรวมโครงการฯ ทั้งหมด ควรทำให้เวทีฯ มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนกันหลายครั้ง อาจแบ่งกลุ่มย่อยหรือมีกิจกรรมเสริมเพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการพูดคุย พัฒนากร ตัวแทนแกนนำพัฒนาเก็บประเด็นเพื่อเป็นข้อสรุปให้กับแกนนำพัฒนาและหมู่บ้านได้ทราบ